

Nro. 36.

**A^o FELS. CSASZÁRNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.**

Indúlt Bétsből, Kedden Majus 6. ik napján
1806. ik esztendőben.

B é e s.

Az Aprilisi komor, kedvetlen, és hideg napokat, igen szép, kellemetes, meleg, és az egész természetet zöld köntösbe öltöztető tavaszi napok követték. A' múlt szombattól fogva itt olly meleg napok járnak, a' millyenek Junius közepére is bé il- lenének. A' hives és nedves Aprilisi idő után a' mezők 's erdők egészen meg zöldültek, a' me- zőkben lévő fű, és a' szántó földbe vetett őszi és tavaszi magok gyökeret vervén, a' földből nemcsak ki bujtak, hanem szemlátomást is nevednek. — A' mezőkön legelő barmok mindenütt elegendő eleséget találnak, a' kerti zöldségek szaporodnak, és az egynéhány hólnapig meg únt hajlékaikban

tartozkodott, és a' kellemetesebb tavalzi napokat sziv-
szakadva várt emberek seregenként mennek a' zöl-
dellő mezőkbe és erdőkbe a' magok mulatása
végett.

Tek. Szala Vármegyében helyhez tetett *Szala Egerszeg* nevezetű mező városnak igen érde-
mes és Papi hivatalját sok elztendőig igen hiven
és buzgóan viselt Parochusát, a' Szala Egerszegi
Districtusnak derék All-Elspereftyét, a' Szombathe-
lyi Sz. Széknek Aflistorat, nem különben Tek.
Szala Vármegyének Tábla Biráját, Fő Tisztelendő
Ethény Sándor Urat Ugodi Apaturásgra emelni, és
a' Szombathelyi Nemes Kaptalannak titularis Cano-
nokjává tenni méltóztatott Fels. Uruak.

A' tábori avagy katona ispotályokban sinlő-
dőtt beteg katonáknak számok meg kevesedvén,
Generalissimus *Károly* Kir. Fő Herczeg rendelésé-
hez képest, ezen folyó Majus első napjától fogva
minden tábori ispotályok 's apatikák lenni meg
szüntek, és az azoknál szolgált személyek békessé-
ges állapotra tétetődtek. — A' katona ispotályo-
kon kívül lévő házakban is, leg alább itt Bétsber,
a' betegek száma meg kevesedett, a' ragadó nya-
vályák, mellyek a' múlt ősztől fogva sok ezer em-
bert temettek a' sirbe, meg szüntek, a' fojtó hurut
a' i d deket többé nem rongálja; hanem a' him-
lő fok olly szüléket, a' kik bal vélekedéssel tellyesek
lévén, a' tehén himlővel való bé óltástól meg
most is idegenkednek, kedves magzatjaiktól meg
fosztotta, 's meg keserítette.

Napoleon Fr. Császár, *Lichtenstein* János
herczegnek, *Horváth* Országi Bán Gróf *Gyulay*
Ignác Eö Excellentziájának, és *Hoppe* Status Ta-

nátsosnak, a' kik tudniillik Fels. Urunk parancsolatjából a' Posonyi békeffégnek el készítésében, részünkről leg nagyobb elközlői vóltanak, az itt lévő Fr. Császári követ Rochefaucoult Ur által igen szép ajándékokat adatott, mellyek Franczia Császár Eö Felsége melly képével, és igen gazdag gyémánt kövekkel rakott és ékesített arany piksisekből állanak. —

A' Könyvnyomtatók, Könyvárosok, és Antiquáriusok avagy régi könyvekkel kereskedők eránt közelebb ki adott Cs. Kir. rendeléseket más alkalmatossággal fogjuk Erd. Olvasóinkal közleni.

Magyar Ország.

Kassáról Aprilis 20-ik napján. Miólta a' mi kedves korona örökös Herczegünk több testvéreivel együtt, egynéhány hónapokig való itt mulatása után, bennünket el hagyott, egész szomorúságban lenni lattatik városunk, és éppen úgy járt, mint a' maga leg kedvesebb barátjától, leg nagyobb jóltévőjétől, 's fejedelem atyától megfosztatott ember, avagy társaság szokott járnai. — Ezeknek a' Herczegi nagy Vendégeknek itt való mulatások egészen új ábrázatot, új elevenéget, sőt új életet adott ezen Sz. K. Városnak, sőt ezen egész vidék lakosainak, úgy hogy szerették kívánták volna azokat bebelékben örökre megtartani, 's benneki süntelen gyönyörködni.

Az ide való polgárság szinte ugyan vetélkedett egymás közt, hogy mennél nagyobb tiszteletet tehessen ezen Kir. nagy magzatoknak, és hogy minden szempillantatot örvendetessé tehessen Eö K. Herczegségének. — Az itt lévő Uraságok, 's azok közt

Gróf Andrássy István Ur Eö Excellentiája különösen meg különböztette magát a' tisztelet azon mindenféle nemeivel, a' mellyek Eö Kir. Herczégseknek az itt való mulatást az unalomtól meg szabadithatták, ki keresésekben, 's meg tételekben. — Mikor Eö Kir. Herczégsek városunkat ide hagyták, sok *Vivat kiáltások* és könnyúlatások közt kísértettek ki városunkból, mellyek azt jelentték, hogy Kassa városa igen gyönyörködött, sőt kevélykedett a' maga Fejedelmi Vendégeiben, és szeretett volna azoknak állandó lakást adni. — Meg folytattunk minden napi örömünktől, 's gyönyörüségünktől — árván maradt szegény városunk — *Ellyének! Ellyének, a' minket el hagyott igen kedves vendégeink Eö Királyi Herczégsek!!!*

Pestről Aprilis 24 ik napján. A' jövő Oskolai elztendőben, egész Magyar Országban, és az ehez tartozó tartományokban új tanításnak módja fog fel állítatni. E' mellett valamint az ide való Kir. Fő Oskolában, úgy minden Kir. Akadémiákban, és az Egri Lyceumban is, a' Juridica Facultáshoz két tanító szék fog ragasztatni, tudniillik az elsőbb a' *közönséges és magános Egyházi Törvény* (Jus Canonicum Vniversale et Privatum), a' második a' Római, polgári Feudalis, és Criminalis, avagy főben járó törvényeknek tanításokra. — Eleinte mindenik Professornak 500 forintból álló fizetése leszen elztendőnként. Mellyre nézve kinek kinek, a' kik ezen tudományoknak tanítására magokat elégségeseknek és alkalmatosoknak lenni érzik és itilik, tudtokra adatik, hogy memorialisaikat, szorgalmatos tanulásokról, és er-

költsi jómagok viseletekről való tanúbizonyság levelekkel és annak szoros meg határozásával együtt, mellyik Akademiában, és mellyik tudománynak tanítására kívánnak alkalmaztatni, a' Pesti Királyi Universitásbéli Magistratusnak, még a' következő Junius 1-ső napja előtt adják vagy küldjék bé, 's várakozzanak az azokra adattatandó válaszra. — Ezek a' Cathedrak, avagy tanító székek azoktól fognak elnyerettetni, a' kik azokra legalkalmasabbaknak itiltetnek, a' kik a' törvényes tudományokban Doctorságra emeltettek, vagy a' kik annak elérésére, a' leg szorosabb meg vizsgálás után elegendőknek találtatnak, egyfzersmind a' kik ép és egesléges testalkotmánnyal bírnak.

Hogy pedig a' Juridica Facultásnál az új tanítás módját előre is tudhassak, 's arra eleve is készithessék magokat; ennél fogva tudtokra adatik, *hogy az első Oskolai esztendőben az egyik Professor a' természet közönséges és nemzetek törvényét (Jus Naturæ et Gentium Universale) — a' második Professor a' közönséges és magános egyházi törvényeket fogja tanítani. — A' második Oskolai esztendőben egyik Professor a' Római, polgári és feudalis törvényeknek summáját, a' mellett a' főbenjáró bünökről szólló törvényeket; a' másik pedig a' Policiát, az az, a' jó rendtartásról, 's belső bátorságról szólló kamaralis, mercantilis és cambialis tudományokat. — A' harmadik oskolai esztendőben az egyik a' Magyar Ország magános avagy hazai törvényeket curialis styllal együtt; a' másik pedig az első fel esztendőben Magyar Országnek az Auszriai örökös tartományoknak, és minden Európai Orzá-*

goknak Statisticáját; a' második fél esztendőben pedig a' Bányász mesterségről való jussokat és törvényeket fogják tanítani summásan, mert azoknak a' tudományoknak hosszasan való tanításokra nem féli, hanem egész, sőt több esztendők is kívántatnának.

Ennekfelette, minthogy a' Görög nyelvnek és litteraturának nemcsak a' vallásról szóló, hanem egyéb tudományokban, sőt a' közönséges társalkodásban és kereskedésben is igen nagy haszna vagyon: arra való nézve valamint a' Pesti Kir. Universitásban, és a' Kir. Akadémiákban, úgy az Egri Lyceumban is a' Görög nyelvnek és Litteraturának tanítására kívántató tanító székek fognak fel állítani, és egyen egyen 500 forintból álló esztendői fizetések leszen a' Tanítóknak. Mellyhez képest, a' kik azon köz hasznú nyelvnek 's Litteraturának tanítására magokat elégségeseknek lenni érzik, a' jövő Junius 8 ik napára a' Pesti Akadémiai Magistratusaál jelentkeznek meg a' szorósan leendő meg vizsgáltság végett. És ezeknek nemcsak a' Görög nyelvet, hanem ennekfeletts a' Philologica tudományokat is fundamentomóssan kell érteni és tudni, 's e' mellett fegyhetlen életekről jó tanúbizonyság leveleket mutatni. —

N é m e r O r l z á g.

A' Hannóverai Vál. F. jedelemséget már polgári képen is el foglalták a' Prussziai Kir. Seregek, melly minden reménységen kívül igen tsendellen ment végbe. A' Prussziai Katonaságnál még előre meg tétődtek a' szükséges rendelések, és az minden esetre készen tartotta magát, de mi-

vel semmi zenebona nem támadt, minden eleve tett intézetek sükségtelenek voltak, — Már most egészen Prusszus lábra állítatott az a' tartomány. Ezen Vál. F. jedelemség által napnyugot felé igen szépen arrondiroztatik a' Prussziai Monarchia, és minden Westfaliai aprólékos tartományai a' főrésszel öszve vannak kaptsoztatva. Igaz ugyan, hogy Kliviának, és a' Wézeli erőllégnek másnak való engedése által attól a' pontól, mennél fogva birodalma a' Rénus folyóvizével határos volt, el veztette más részről mindazáltal az Albis és Wézer folyóvizeknek, és az ezekhez tartozó tenger öbleinek birtokossává lett.

A' Göttingai híres Universitást Prussziai Kir. titkos Tanátsos *Gieseke* úr foglalta el a' múlt Aprilis 8-ik napján, és mindenütt Prussziai tzimert függesztetett fel. Azon Universitásnak botanicus avagy füvészs kertjében, annak híronyságára, hogy az is a' Prussziai Birodalomhoz fog tartozni ennekutánna, egy plántának törte el a' szárát. —

A' Hannoversai postillionok avagy posta kotsisok is Prusszus forma ruhába, az az veres hajtokájú setétkék felső köntösbe vannak öltöztetve.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Fr. Revolutió miatt támadt háborúnak folytatása alatt a' jelenvaló időig 109 ellenséges séges linea 's egyéb apróbb rangú hajókat rablottak el és jrontottak öszve a' Nagy Britanniai hajóseregek. Az alsó Parlamentumnak 7-ik Aprilisi ülésében előfordulván e' tárgy, arra azt jegyzették meg az exministerek, hogy nem volt az ő kormányozások olly káros, mint a' miképen bizonyos személyek állatni mérészlik.

A' Parlamentumnak 5-ik Aprilisi ülésében Lord *Castlereagh*, a' mostani hadi dolgokra ügyelő Anglus miniszternek *Windhám*nak hadi planumat ótsárlani kezdvén, miniszter *Fox* tüzesen fel pattant, 's így szólott: „Azt állattják, úgymond az Exminiderek, hogy néhai *Pith* miniszter igen virágzó állapotban hagyta volna az Országot. — Miben álljon ez a' boldogság én nem tudom, 's által nem látom. — Hogy mi állandó és ditsőséges békeféget szerezhessünk, ahoz reménységünk nem lehet, 's ugyan ki vállalja magára a' kezeséget, hogy mi a' háború folytatása által azt valaha eszközölhessük. — Hogy szövetségeseinknek irásaikat előbbi miniszterjeink közönségesekké tettek, nemcsak az okosság régulai ellen vétettek, hanem frigyeseinket is nagyon megfertették az által. — Szükség minékünk az ellenség ellen imassa fel keününk, tellyességgel meg nem kell engednünk, hogy Országunkba a' lábát bé tegye, ha az első tsatát, sőt ha London városát el veszténénk is, még sem kellene meg rettennünk, és a' hadakozásról meg szünnünk, sőt inkább mindaddig kell a' Brittusoknak hadakozni, mig egészen el nem törültetik a' szárazra ki szállott ellenség. Végtere így szólott szükség ármadiánkat annyira szaporítani, a' mennyire erünk engedi, 's azt oly állapotba helyheztetni, hogy akármelly hatalmas ellenségnek ellent állhasson.

Londonban közönségesen azt állattják, hogy Lord *Holland* nagy meg hatalmaztatással Párisba küldetett volna. Az Angliai mostani minisztereknek közönséges gyűlésekben tartott beszédjeik is azt mutattják, hogy a' háborúnak további foly-

zását N. Britanniaira nézve hasznosnak nem tartják, és ha szinte a' regularis katonaságnak meg szaporítását, és a' népnek közönséges felfegyverkezését sürgetik is; mindazáltal szivekben ohajtyák a' Frantziákkal való meg békélést. — Erre való tekintetből engedték meg a' Trafalgári tengeri ütközetben rabságra esett *Villeneuve* Fr. Admirálisnak hazajába való vissza menetelét. —

Frantzia Ország.

A' Fr. officialis újságnak a' Monitörnek 18-ik Aprilisi darabja holszas jegyzést adott ki Angliának Prussziai Király ellen indított hadakozásáról, melynek summája ide megyen ki:

„Anglia, úgymond, Prusszia ellen hadat indított, és már parantsolatot adatott a' Nagy Britanniai hajóknak, hogy minden akar tengeren, akár másutt találtató Prusszus kereskedő hajókat rabolnyanak el. Mi ugyan meg nem határozzuk az Angliai ministerium tselekedetének helyes vagy helytelen voltát; azt mindazáltal helyes fundamentomon állattyük, hogy akármelly esetben is több hasznára vagyon ez Franczia Országának mintsem kárára, mivel annak első következése is a' leszen, hogy minden északi tengerben lévő kikötőhelyek bé fognak az Angliai kereskedő hajók előtt zároltatni. Franczia és Prussziai Országok egyet értvén a' Sundnak (a' Sundicum Fretumnak) bé zároltatását is eszközölhetik a' Koppenhágai Kir. udvarnál. — Hogyha az idő környülállásaihoz szabta volna a' maga politicáját Anglia, nem tartotta volna oly hosszasan és szorosan az északi kikötő helyeket zárva, mindenütt szabadon bocsátotta volna a' Prussziai kereskedő hajókat. —

Azonközben a' Prussia ellen indított háború nemcsak nem hátráltatta, 's nem akadályoztatta, sőt inkább siettetni fogja a' békefféget, mivel valamint egy részről nem erőtlensége Prussia Angliának, úgy más részről hatalmas frigyos barátja Francia Országának. — Találatnak ugyan olyanok, a' kik a' Francia és Prussia Országok közt való alliantziának avagy szövetségnek gondolatjához nem szokhatnak; igaz dolog, hogy történtek olly dolgok, mellyek Fr. Országot meg bánthatták volna; de azokat nem magának a' Királynak kell tulajdonítani.

Ugy láttzik, mintha a' Hollandiai Status Pensionarius Schimmelpennink ur meg fogna szemévilágától fosztatódni. Hatugyan ki lesz helyette Status Pensionarius? Hollandiának jelenvaló alkotmánya hibás, azért is annak meg változtatása nem kárára, hanem inkább hasznára szolgálna. — Bavária az Ansbachi Márkgrófságot el nyerte, 's a' helyett a' Bergeni herczegséget engedte Francia Országának, melly már most Kliviával egyetemben, melly a' Francia Orzági Nagy Admirálnak Princz Joakimnak ajándékozott Appanagia gyanánt, (Appanagia olly summa pénzt, avagy fekvő jöszágot telzen, melly az uralkodó Fejedelmek második szülött gyermekeiknek tapláltatásokra szokott rendeltetni. Sunt bona aut pecuniae alienis liberis Principum secundo genitis destinatae.) — *Wesel* városa erős hely lévén határaitkat védelmezi; a' Kliviai herczegség által szomszédjaikká lettünk Hollandiának, és a' Rénus jobb partyán olly Fejedelmeket fog Francia Ország szemlélni ennekutánna, a' kik vérzeréut való

atyasággal lesznek a' Császári fámiliával öszve köttetve — General *Oudinot* a' Neufchateli és Vallengini herczegsegeket el foglaltá, holott igen sok Anglus portékákat talált, mellyeket a' Helvécziai, nevezetesen pedig a' Bázei Kereskedők küldöttek oda. — Ez által egynéhány millióból álló nyereséget szereztek magoknak a' Francziák. — A' Neufchateli tónak partjai rakva vóltak Angliai manufacturákkal teljes ballokkal avagy zsákokkal. — Ezen környülállás által egészen meg igazittatnak azok az intézések, mellyek Helvéczia nézve tétetődtek. Ez az Orosz leg nagyobb tárhaza az Angliai manufacturáknak. — Talán ez által is sok kár okoztatik ellenségeinknek — Ugyan nem szomorodik e' meg a' Landamma azon veszedelmenn, mellynek tárgyává tette hazáját? Kitalalmazhattya meg a' Franczia' Armadiának, hogy Bázelt meg látogassa? Hogyha Franczia és Orosz Országokból mind jobban jobban ki záratuak a' Helvétusok, ki leszen annak az oka?"

Orosz Ország.

Franczia Marsal *Jourdan*, a' ki ekkorig a' vólt Piemonti Herczegségnek fő igazgatója vala, Nápoly városának Gubernatorává tétetödvén oda utazott. Utjában Florencziában egynéhány napig mulatott, és az ott lévő Fr. követtel hollás konferentiát tartott. Onnan Aprilis 8 ik napját követett éjjel utazott Rómába, 's onnan pedig Nápolyba.

Nápolyból, Aprilis 12-ik napján. Ide oly hír jött a' Korszirai szigetből, hogy az ott lévő Orosz hadi seregek parantsolatot vettek volna Pétersburgból az eránt, hogy mind onnan, mind a'

több Jóniai szigetekből költözzenek ki, és men-
nyenek vissza a' fekete tengeren hazájokba. (Hogy
nem minden Jóniai szigetekben volt Orosz hadi sere-
gek mentenek legyen háza onnan világos, hogy a'
Velencei Dalmátziába ki szállott Orosz Császári ha-
di nép egynéhány ezer emberrel megöregbitett,
és hogy ellenek, mind Bavariából mind Olasz
Országából sok Frantzia katonaság küldetett.)

Nápoly városában az előbbeni policia el tö-
rölte véa annak helyére újabb állitatott fel, és bé
is iktatódott ezen hivatalyába, Ennek az új po-
liciának herczeg *Laurenzano* tétetődött Directorá-
vá, Generál Titoknokjává pedig *Luigi de Fran-
cesco*. A' ki ezen új Policia ellen véteni mére-
szel, három hólnapi tömlötze, 's 500 Ducatira
fog büntetödni. — Az ügy nevezett *Lazzaronik*
az az, idejeket henyéléssel és koplalással töltö, 's
minden oroszra hajlandó emberek, félvén az elle-
nek ki nyilatkozatott büntetéstől tsendessen vise-
lik magokat.

A' Gaetai erősségben lévő Nápolyi Kir. ka-
tona őrizet még most is erőssen tartya magát, és
mivel a' szárazon ahoz nagy veszedelem nélkül
közelíteni nem lehet, a' tenger oldaláról pedig
elegendő eleséget és munitiót hordanak számára,
addig, mig az egyesült Frantzia Spanyol hada-
kozó hajók az abba vivő tengeri utat bé nem
zárják, lehetetlen leszen azon erősséget meg venni.

T ö r ö k B i r o d a l o m.

*Konstantzinápolyból, Martzius 25 ik nap-
ján.* Tíz napokkal ennekelötte, egy Orosz fregat
's evvel együtt egynéhány szállító hajók érkeztek
ide a' Korszirai szigetből, mellyek Krimiába fog-

sak vissza menni. Ezeken a' hajókon több felsőbb 's alsóbb rangú Orosz tisztek voltak, 's azok közt a' Nápoly Országba ki szállott, de a' Francziáknak oda lett bé meneteleknek alkalmatossá-gával onnan is ki költözött egyesült Orosz és Anglus hadi seregeknek fő vezérjek General *Lascy* is. Minthogy néhány napoktól fogva a' tengeri szelek nagyon dühösködtek, e' miatt fel vett útjo-kat még eddig tovább nem folytathatták. A' Jóniai szigetekben hátra maradt Orosz seregek, addig mig Pétersburgból parantsolatot nem fognak venni, védelmezőképen tartják magokat.

Az a' hir, melly az Orosz Birodalom és Fényes Porta közt támadt háboruságról minap támadott vala, még ugyan meg nem valóságosodott, de hogy mind két részről erőssen tétetődnek a' hadi készülétek, és hogy a' Török Birodalom határai mellé számos Orosz hadi nép gyülekezik, közönséges hirből tudatik. A' Fényes Portánál lévő Orosz Császári és Anglus Királyi követek újjobban hosszas conferentiát tartottak a' Reis Efferdivel, melyben miisoda tárgyak fordultak elő, gyanítani de bizonyossun tudni nem lehet. A' mint a' Párisi Monitör meg jegyzette, a' Fényes Porta néhány esztendőig tartott álmából most ébredett fel, most vonatódott le szemeiről a' hályog, és most vette észre voltaképen, hogy a' Szerviai Insurgenseknek hatalmas pártfogojok legysen.

A' Szerviai Insurgensek és a' Török Császári hadi seregek közt politica okokra nézve félbe szakadt ellenségeskedések ismét, és meg kettőztetett erővel el kezdődtek. — Egy mintegy 3000 főből álló Török hadi sereg nem régiben, éjjel Szerviá-

nak *Drin* (nem *Drina*, melly Albaniának folyóvize) nevű folyóvizén elly feltétellel ment vala által, hogy a' Szerbiai Insurgenseket annak túlsó partján készített sántzaikban meg támadhassák 's el törülhessék. — A' Szerbusok ezre nem vévén a' Muzulmanoknak hadi fortélyokat, magokat apró tsuportokban vissza vonák, és minek utánna egy sűrű erdőig tsalták volna őket magok után, az abban el rejtezett Szerbusok ki ugrandoztak, a' Musulmannokat körül vették, 's egy lábíg le apították. Azomban több Török seregek is próbát tettek a' *Drin* folyóvizén vala általmenetellel. és senki sem lévén, a' ki őket abba meg akadályoztatta volna, mások is követték azokat, és sok ágyúkat 's musitiókat vivén által, a' Szerbusoknak sántzaikat el foglalták, 's a' viz partján messze ki terjeszkedtek. Ekkor, de már későre a' taktika ellen tett hibájokat az Insurgensek ugyan ezre vették, de a' dolgot meg nem változtathatván, össze gyűltek, 's a' *Drin* vizét oda hagyták. Hogyha meg valóóságosodik ez a' hír, nem sokára fontos történeteket fogunk Európának azon részéről hallani.

* * *

Harmadizori Híradás.

Vendégfogadók' Arendába botsátlását illető
Híradás.

Gács mezővárosban Losontzhoz közel Nógrád Vármegyében, a' hol Sóházon és Postán kívül, még egy Cs. Kir. szabadsággal felállított közönséges és finom posztó Fábrika is vagyon, a' mely ott helyben sok száz körülbelől pedig sok ezer kezeket tart fennivaló munkával Gátsról osztatván azoknak ki a' gyapjú, — ezen városkában van,

nak két Vendégfogadó, a' mellyeket a' Gr. Forgácsné ō Nga uradalma béli tisztség árendába ad ki. Az egyik Vendégfogadóban, a' Német városban, felyül öt vendég szobája és egy tágas tántaháza van cheztartozó benyílókkal egygyütt, úgy hogy abban Vándorló Nézőjátékosok is játszhatnak mint egy kis Nézőjátékszínben — vagy Teátrumban, Földszint van egy Kavéház 's abban egy biliárd, Bormérőszoba, három más szobákkal és két konyhával együtt Vendégfogadós számára valók, Istálló 12—14 lóavaló, szén, Pintze 100 akó borra való, egy kertel együtt ott a' háznál, mind ezek köből építve 's a' tűz veszedelem ellen is bátorságba helyheztetve. — A' másik Vendégfogadó a' városnak Tót részében esik, és egy bormérő 's ivó házból, egy lakószobából konyhából és pintzéből áll. — Továbbá Halics nevű szomszédfaluban és Losentz falé az ország útban is van egy köből épült Vendégfogadó, mellyhez a' nagyobb pintzék a' Várban vagynak. — A' serfözöt és a' pálinka mérést Zsidók bírják árendába és így ez az árenda tsak a' bormérésre terjed ki. — Legjobban szeretné az Uraság, ha az a' ki ezeket árendába kivenné tulajdon termését méretné ki, hogy így a' lakosoknak annál inkább eleget tehetne, 's maga hasznát is jobban előmordítaná. — Az árenda kezdete a' jövő Sz. Mihály napjától számlaltatik 's három esztendőre adatnak ki a' Vendégfogadók. Bővebb tudósítást adhat ezekről Pesti Polgár és Kereskedő *Liedemann Samuel* Ur, vagy a' Földes Uraság Gácson, a' kiknél az árendálni kívánók magokat Május 15-ikéig legfeljebb is jelenteni ne terheltessegek.

MÁSODSZORI HÍRADÁS.

Paczkó Ferencz József Posonyi és Pesti Cs. és Kir. privilégiált Könyvnyomtató Urnál, a' következendő új könyv találtatik, úgymint: Vasárnapokra készített Egyházi Beszédok, mellyeket Németből nemzeti nyelvünkre fordított, élő nyelvel hirdetett, és most közre botsátott *P. Innocentius Török, Szerafikus Sz. Ferencz Rendén lévő Magyar Országai B. Aszszony Provinciájának Tagja.* Első Elztendő. 2 Rész. Az árja 3 forint.

TUDÓSÍTÁS ERDÉLYBŐL.

A' Kolosvári Reformatum Kollegyom Typographiája árendában való adattatásának modja aránt fel tett Jegyzések.

A' Kolosvári Reformatum Kollegyom Typographiája, a' hol vagyon egy jó tágas betűszedő, és nyomtató műhely, két lakó jó szoba, egy bolt, és egy betűöntő műhely, mindenféle Deák, Magyar, Német, Görög, és Sido öntött betük, két nyomtató sajtók, a' betűszedéshez, öntéshez, és nyomtatáshoz tartozó minden némű eszközök és készületek, alkalmas tágas Udvarral, Pintzével, különös konyhával, kuttal és kerttel együtt, közönségesen tartandó licitatio által, a' többet ígérőnek ki adattatik hat elztendőkre árendába. A' mely kotyavetyélés a' közelebb jövő Juniusnak 14. ik napján Kolosváratt fog tartattatni. Az árendában való kiadásnak feltételeit Bétsben a' Magyar Kurirt iróinál és kiadóinál, Budán a' Kir. Universitas Calcographuffánál Birkfalva Falka Samuel Urnál, Debretzenben Tilzt. Prof. Sárvári Pál Urnál, és Kolosváratt a' Reform. Kollegyom Elöljáróinál meg lehet látni.

D. D. S.

Egy árkus Tóldalékkal.